

20. századi építési hulladék került elő. Megállapítható volt, hogy a Domanovszky téren a Római városrész építéskor jelentős mennyiségű földet hordtak az eredeti felszínre. A feltárás során ellenőriztük a vicus közelében nyitott többi árokszakaszt, de régészeti lelet ezekből sem került elő.

BÚZA ANDREA – KESZI TAMÁS

110. Ecsegfalva, 23. sz. lelőhely

(Békés megye) U

A lelőhelyen augusztus 22. és szeptember 27. között folytattunk ásatásokat a Cardiff University, az MTA Régészeti Intézete és a békéscsabai Munkácsy Mihály Múzeum közötti megegyezés alapján, a megfelelő magyar hatóságok (Ecsegfalva község, a Körös-Maros Vidéki Nemzeti Park, Kulturális Örökség Igazgatóság) engedélyével. Az ásatási csapatot 22 egyetemi hallgató alkotta, köztük 3 magyar hallgatóval. Magyar, brit és cseh specialisták szintén részt vettek a munkában. A 2000 és 2001-es évekre az ásatási munkát és a feldolgozást az Arts and Humanities Research Board (London), a The British Academy, a The Society of Antiquaries of London és a Cardiff University anyagi támogatása tette lehetővé.

2000-ben az ásatás kizárólag a 23. sz. lelőhelyre (az MRT 6. terminológiája szerint) koncentrált. Három kutatóárkot nyitottunk: A, B és C. Az A és B felületeket újranyitottuk, mivel azokban a feltárást már 1999-ben megkezdttük; a C felület új, az előzőktől valamivel délebbre. Minden felületet finom kézi bontással tártunk fel, minden leletet kontextusa és rétege, valamint 1×1 méteres négyzetek szerint dokumentáltunk; ezen felül bizonyos kontextusokba a leleteket egyenként is lerajzoltuk. A kiásott föld nagy részét 4 mm-es szitán átróztuk, bizonyos mintákat pedig flotáltunk, néha 250 mikronos szitákkal.

Az A felületen az ásatást befejeztük, dokumentáltuk, és a kutatóárkot visszatemettük. A B felületet változó mértékben tártuk fel, és 2001-ben fogjuk befejezni; télre azonban visszatemettük. A C felületen próba-ásatásokat végeztünk bizonyos kiválasztott négyzetekben, amelyet 2001-ben fogunk befejezni; ezt a felszínt is visszatemettük a télre.

A leleteket a feltárással párhuzamosan megmostuk és katalogizáltuk. További elemzés céljából minden leletet Budapesten és Szegeden raktározunk.

A 2000. évi ásatási idény fő eredménye a megtelepedési réteg vastagságának és a leletek gazdagságának megállapítása volt a település központjában, Ecsegfalva 23B lelőhelyen, valamint annak kimutatása, hogy a felszíni megtelepedési réteg milyen módon kapcsolható az altalajban jelentkező objektumokhoz, többek között a nagyobb gödrökhöz. Továbbá az is egyre világosabbá válik, hogy a 23B felület különleges helyzete a lelőhely központjában nem ismétlődik meg a periférikusabb elhelyezkedő 23A és 23C felületeken. A 23B felület, a mágneses anomáliák központi halmaza – mint azt az

1998–99-es geofizikai felmérés kimutatta – egy kb. 30×50 m-es terület. Ez a közvetlen környéken a legmagasabb pont, amit dr. Sümegi Pál (JATE, Szeged) és dr. Mark Gillings (Leicester University) felmérései is megerősítettek. A 23A és 23C felületek valamivel alacsonyabban helyezkednek el, a 23A közelebb a Kiri-tó meanderéhez, a 23C kicsit távolabb a Kiri-tó peremén futó töltés mentén. Mindkét felszín kisebb mágneses anomáliát mutató területen fekszik, azonban felszíni leletek bőségesen jelentkeztek. Így egyrészt ki lehetett mutatni, hogy egy Körös lelőhely, amely a terepbejárások és a geofizikai felmérés alapján legalább 150 m hosszú, lebontható kisebb, a megtelepedés, és feltehetőleg az aktivitások eltérő intenzitását mutató területekre, másrészt megállapíthatóvá vált, hogy ennek a lelőhelynek a központja kifejezetten jó állapotban maradt meg.

PROFESSOR ALASDAIR WHITTLE – ZALAI GAÁL ISTVÁN

111. Eger, Valide Szultána (török) fürdő

(Heves megye) Tő

Az 1998-as megegyezés után a fürdő fűtőkamrájának végfalára épített újkori épület falát elbontották, majd az épület helyreállítása a műemlék fürdő-romjai javára megtörtént.

E munka ugyan jórészt bontási és építési kőműves munka volt, de a fürdőegyüttes közelsége miatt állandó régészeti felügyeletet láttunk el. Szinte végig régészeti szakmai irányítással, és szükséges dokumentálással folyt a munka. Fontos eredménynek tekintjük, hogy a fürdő fűtőkamrájának megmaradt falmaradványától 280 cm távolságra, s teljes hosszában megépült egy véd-támfal, amely lehetőséget biztosít arra, hogy a fürdő eredeti, még megmaradt déli végfalát (fűtőkamra végfala) biztonságosan megkutassuk és dokumentáljuk. Ez utóbbi munkát a kőművesmunka végeztével ez év novemberében és decemberében az OMvH Műemlékfelügyeleti Igazgatósága hozzájárulásával eredménnyel végeztük.

A szomszédos támfal építése során a DNy-i külső falszögletben, a falcsatlakozás külső sarkánál vélhetően a város különböző részeiről összegyűjtött több török turbán alakú sírkőre akadunk (ún. „depólelet”). Előkerüléskor dokumentáltuk, majd a Dobó utcai kőtárba szállítottuk. A fal és a támfal közötti feltöltésben sok 18–19. századi cseréptöredéket is összegyűjtöttünk.

Fő kutatási feladatunk a fűtőkamra nyugati végfalban lévő, még belső metszetében látható ajtónyílás (egykori bejárat?) meghatározása és megmaradt részleteinek dokumentálása volt. Ehhez kapcsolódott a kőművesmunka során a fal mellett meghagyott törmelék kibontása, metszetviszonyok rögzítése (felmérés és fotó) stb. Ennek jó részét december elejére már el is végeztük. Lebontottuk a fürdő déli fala mellett meghagyott újkori falak köveit, ellenőrizve az egykori alapfal szerkezeti viszonyait, majd a fölösleges törmeléket konténerrel elszállítottuk. A feltételezett bejáratnál kétoldalt jól megfigyelhetők a bejáratot jelző alapfal-